

Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Aşırımcılık Yapma Şekil ve Nedenlerinin Belirlenmesi*

Ahmet Naci ÇOKLAR¹, Feyza UZUN²

Geliş Tarihi: 12.08.2015

Kabul Ediliş Tarihi: 25.01.2016

ÖZ

Günümüzde internet temel bilgi kaynağı durumundadır. İnternetin usulsüz, etik dışı kullanımı ise dijital aşırımcılık kavramı ile ifade edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, ödevleri nedeniyle interneti bilgi kaynağı olarak sıklıkla kullanan ortaokul öğrencilerinin görevlerini gerçekleştirirken dijital aşırımcılık durumlarını ve bu davranışa başvurma nedenlerini belirlemektir. Araştırma nitel bir çalışma olup, olgubilim olarak desenlenmiştir. Araştırmaya amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen ve 2013-2014 öğretim yılında öğrenim gören 22 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Veriler geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin kopyala yapıştır, hazır ödev kullanma, içeriği değiştirerek ödevi teslim etme, internetten cevapları bulma, resim kullanma ve arkadaşlar ile ödev alıp verme şeklinde dijital aşırma yaptıkları sonucu bulunmuştur. Ayrıca, öğrenciler zaman kazandırma, kolaylık sağlama, yazmaya üşenme, yanlış yapma kaygısı, kitap ile ödevin zor olması, internetin eğlenceli olması ve kendine güvenememe nedenleri ile dijital aşırımcılık yaptıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: dijital aşırımcılık, aşırımcılığın nedenleri, aşırımcılık türleri, BİT'ler.

Determining the Digital Plagiarism Causes and Types of Secondary School Students

ABSTRACT

Nowadays, Internet is the main source of information. The illegal and non-ethical use of internet is used the digital plagiarism terms. The aim of this research is to determine the digital plagiarism types and reasons for resorting to this behavior of secondary school students who frequently uses internet as an information source. This study is a qualitative research and uses a phenomenological design. A total of 22 secondary school students were selected for the study using purposeful sampling method in 2013-2014 academic years. Data were gathered by using semi-structured interview form and were analyzed by using content analysis. The results showed that the types of digital plagiarism were copy-paste, prepared home works, the funded test trots, to use of the pictures and to give or take the homeworks to the friends. Also, to gain of the time, to convenience, to avoid writing,

* Bu çalışma 2014 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne sunulan " Ortaokul öğrencilerinin dijital aşırımcılık durumları ve aşırımcılık nedenlerinin belirlenmesi" yüksek lisans tezinden üretilmiş ve bir bölümü Prague Social Sciences Conference September 2015 Konferansında sunulmuştur.

¹ Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, e-posta: ahmetcoklar@hotmail.com

² Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, e-posta: feyzauzun@gmail.com

to concerned the make the wrong, the difficulty of doing a homework with a book, the fun of Internet, lack of self-trust can be expressed as a digital plagiarism reasons by the students.

Keywords: Digital plagiarism, causes of the plagiarism, types of the plagiarism, ICTs.

GİRİŞ

Günümüzde Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nde (BİT) yaşanan gelişmeler her alanı olduğu gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Özellikle son yirmi yıllık süreçte İnternet temel bilgi kaynağı konumuna gelmiş, bilgiye hızlı ve kolay erişim, bireyler arası iletişim ve etkileşim fırsatları ile günümüz eğitim sistemlerini etkisi altına almıştır (Güven ve Demirçelik, 2013; Çiftçi, 2010; Karadağ, Yılmaz ve Aktay, 2006). Günümüz eğitim sistemleri bilgi ihtiyacını belirleyip, bilgiyi bulabilen ve kullanabilen bireyleri yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Arslan, 2013; Duruhan ve Çavuş, 2013; Metin, 2013). Bu amaca yönelik olarak Türk Milli Eğitim Sisteminde de 2004-2005 eğitim öğretim yılında yapılan köklü değişikliklerle yapılandırmacı eğitim sistemine geçiş yapılmıştır. Bu eğitim sistemi ile öğrenciler bilgi okuryazarı bireyler olmaya sevk edilmektedir. Bu açıdan internet başta olmak üzere dijital kaynaklar temel başvuru kaynağı olarak ön plana çıkmaktadır (Akdağ ve Çoklar, 2009; Coşkun, Gelen ve Kan, 2009). Ancak dizüstü ve tablet bilgisayarlar, akıllı telefonlar, yaygınlaşan ev bağlantıları ve İnternet kafeler gibi teknoloji ve ortamlar beraberinde bazı sorunları da getirmiştir. Bu sorunlardan biri de dijital aşırımacılıktır (Smith, 2008). Uzun, Karakuş, Kurşun ve Karaaslan (2007) ile Howard (2007) teknolojinin aşırmaı kolaylaştırdığını belirtmektedir. Özellikle İnternetin sunduğu olanaklar, dijital aşırımacılık oranını artırmış, öğrencilerin bilgiye nereden ve nasıl ulaşılacağı yönündeki önemi de azaltmıştır (Duruhan ve Çavuş, 2013; Çiftçi, 2010). Günümüzde öğrenci, öğretmen ve ailelerin dijital aşırımacılık konusunda bilinçsiz olması, yeterince cezai yaptırım uygulanmaması ve İnternetin yapısal olarak kontrol edilememesi gibi nedenlerin dijital aşırımacılığı artırdığı düşünülmektedir. Bu çalışmada proje ve performans görevleri nedeniyle yoğun şekilde ödev yapan ortaokul öğrencilerinin dijital aşırımacılığı yapma durumları ve dijital aşırma yapma sebepleri araştırılmıştır.

Dijital Aşırımacılık

Dijital aşırımacılık, literatürde siber-aşırımacılık ve elektronik aşırımacılık başlıkları ile de karşılık bulmaktadır (Schiller, 2005). Ersoy ve Özden (2011)'e göre dijital aşırımacılık, akademik bir amaç için internetten ya da çeşitli kaynaklardan elde edilen materyalleri aynen kopya ederek veya kopyala-yapıştır yöntemiyle harmanlayarak çalışmalarını kendisi yapmış gibi kullanma davranışı olarak tanımlanmaktadır. Oliphant (2002) ise dijital aşırımacılığı, internetten indirilen sayfaların tamamının veya bir bölümünün orijinal çalışma gibi sunulması olarak tanımlamıştır. Oliphant (2002) tanımında dijital aşırımacılık konusunda interneti ön plana çıkarırken, Ersoy ve Özden (2011) dijital ortamların (CD, DVD, Harici Bellek vd.) tamamını vurgulamaktadır. Ayrıca Austin ve Brown (1999) öğrencilerin aşırma yapma yönteminin öğrencinin teknolojiyi kullanma ve yaratıcılık becerisine göre değiştiğini ifade etmiştir.

Dijital Aşırımacılık Yöntemleri

Dijital kaynakların usulsüz kullanımını konu alan dijital aşırımacılığın farklı kaynaklarda farklı yapılaş şekilleri tanımlanmaktadır. Plagiarism.org (2012) en sık karşılaşılan aşırma çeşitlerini klonlamak, kopyalamak, bul ve değiştir, remiks yapma, geri dönüşüm, hibrit, karışım yapma, 404 sayfa bulunamadı hatası, toplayıcı ve re-tweet olmak üzere 10 başlıkta toplamıştır. Bir başka araştırmada ise aşırımacılık içerik alım oranına göre tamamen aşırma, tamama yakın aşırma, yamalı aşırma ve kasıtsız aşırma olarak dört bölümde sınıflandırılmıştır (Gordon, Simmons ve Wynn, 2001).

Aşırma yapan kişiler incelediğinde ise Beasley'e (2004) göre 3 grup bulunmaktadır. Bunlar kazara aşırma yapanlar, fırsatçı aşırma yapanlar ve bile bile aşırma yapanlar olarak adlandırılmaktadırlar. Kaynakça belirtmeyi bilmeyenler veya yanlış kaynak gösterenlere kazara aşırma yapanlar, aşırmanın yanlış bir şey olduğunu bildikleri halde tembellik veya plansızlık sebebiyle aşırma yapanlara fırsatçı aşırma yapanlar ve fikirleri çalmayı alışkanlık haline getirmişlere bile bile aşırma yapanlar denmektedir (Beasley, 2004). Diğer yandan dijital aşırma yapma şekilleri incelendiğinde öğrencilerin dijital aşırmayı; arama motorlarına bir anahtar kelime girerek, gelen sonuçlar arasından uygun olan bir siteyi açıp istenilen metinlerin kopyalama ve herhangi bir kelime işlem yazılımına yapıştırma; farklı bir okulda öğrencilik yapan birinin, kendi yaptığı ödevi e-posta yolu ile arkadaşına gönderme ya da forum sitelerinde kendi ödevlerini diğer kişilerle paylaşma; web üzerinde ücretli veya ücretsiz olarak dağıtılan ödevlerin ödev sitelerinden temin ederek kullanma şeklinde yaptıkları anlaşılmaktadır (Austin ve Brown, 1999; Odabaşı vd., 2007; McMurtry, 2001).

İlgili Araştırmalar

Dijital aşırımacılığı yapan öğrencilerin yapılaş şekilleri ve neden yaptıkları yönünde alanyazın araştırılmıştır. Ersoy ve Özden (2011)'nin yaptıkları çalışmada intihal yapan öğrenciler internetten bulunan hazır ödevlerin değiştirilerek kullanılabileceğini ve ödevlerin internetten bulunan kaynaklarla kopyala yapıştır biçiminde yapılabileceğini kabul etmişlerdir. Ma, Lu, Turner ve Wan (2007) ise üç farklı okulda toplam 36 öğrenci ile yaptıkları odak grup görüşmesi şeklindeki bir çalışmada öğrencilerin %25 inin ödevlerini internetten kopyala yapıştır yaparak kendi ödevleri gibi teslim ettiklerini ifade ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilere göre birkaç tıklama ile kolayca ulaşılabilen bilginin tetiklediği dijital aşırımacılık yanlış değil, herkes tarafından yapılan bir uygulama gibi görünmektedir. Jones (2011) ise yaptığı çalışmada dijital aşırma yapan öğrencilerin aşırma yapma şekillerini incelemiş ve en çok başvurulan nedenleri başkalarının ödevini kendi ödevi gibi sunma (%100), internetten kaynakça belirtmeden kopyala yapıştır yapma (%92), ödev sitelerinden para ile ödev alma (%75), uygun alıntılar yapılmadan internetten hazır bulunan sunumun verilmesi (%75), kelimeleri değiştirerek kullanmak (%67) şeklinde sıralamıştır. Uzun vd (2007) ise öğrencilerin zaman kısıtlılığı, dersten geçmenin mutlak not almaya bağlı olması, öğrencilerin ödev ve ders hakkında yetersiz bilgilendirilmeleri, dersin önemsenmemesi veya sevilmemesi, aşırmanın ne

olduğunun tam olarak bilinmemesi sebeplerinden ötürü öğrencilerin aşırma yaptıkları belirtilmiştir.

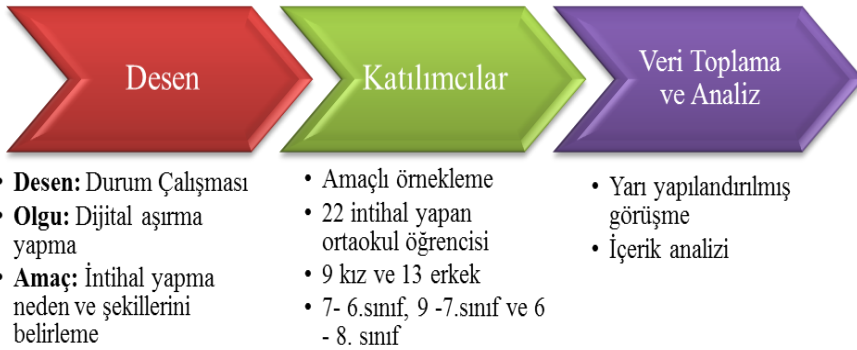
Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, interneti bilgi kaynağı olarak kullanan ve dijital aşırımcılık yapan ortaokul öğrencilerinin dijital aşırımcılık yapma şekil ve nedenlerini belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır.

- 1- Dijital aşırımcılık yapan öğrencilerin başvurduğu dijital aşırımcılık şekilleri nelerdir?
- 2- Dijital aşırımcılık yapan öğrenciler dijital aşırımcılık yapma nedenleri olarak hangi nedenleri ifade etmektedir?

YÖNTEM

Araştırma yöntemsel açıdan nitel bir araştırma olup, nitel paradigmaya yönelik bir süreç takip edilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Araştırma Sürecinin Şekilsel Gösterimi

Araştırma Deseni

Dijital aşırımcılık yapan ortaokul öğrencilerinin dijital aşırımcılık yapma şekil ve nedenlerini belirlemek amacı ile yapılan bu araştırma nitel bir araştırma olup, durum çalışması desenindedir. Durum çalışması, araştırılan olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma desendir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Annells (2006) ise durum çalışması deseninin amacını bir olayı veya konuyu katılımcılar gözünden ortaya koymak, bu bağlamda araştırılan konu ile ilgili yargı ortaya koymak şeklinde ifade etmektedir.

Katılımcılar

Araştırma katılımcılarını Konya ili merkez Selçuklu ilçesinde yer alan iki farklı ortaokulda 2013-2014 eğitim öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler

oluşturmaktadır. İlgili eğitim öğretim döneminde sekiz yıllık ilköğretim okullarından dört yıllık ortaokullara geçiş süreci yaşanmış, her iki okulda da henüz 5. sınıf öğrenci bulunmamaktadır. Bu açıdan 5. sınıfların olmaması araştırmanın bir sınırlılığı olarak ifade edilebilir. Nitel örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi ile örneklem alınmıştır. Örneklemin belirlenmesinde aşağıdaki şekilde bir süreç izlenmiştir.

Öğrencilerin seçilmesinde aynı zamanda bu okullarda görev yapan araştırmacı tarafından öğrencilere bilişim teknolojileri dersi kapsamında bir ödev verilmiş, öğrenci yanıtları incelenerek intihal yapan 68 öğrenci belirlenmiştir. 68 öğrenciye araştırmacı tarafından teyit amacı ile bir anket uygulanmıştır. Öğrencilerden 43'ü sıklıkla ödevlerinde intihal yaptığını kabul etmiştir. Araştırmaya katılım konusunda öğrencilerden ve ailelerinden izin alınmıştır. Nihai olarak araştırmaya katılımı konusunda ailelerin izin verdiği 22 öğrenci araştırmaya dahil edilmiştir. Bu katılımcılardan 9'u kız, 13'ü erkek; 7'si 6.sınıf, 9'u 7.sınıf ve 6'sı da 8.sınıf öğrencisidir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Dijital aşırıcılık yapan ortaokul öğrencilerinin dijital aşırma yapma neden ve şekillerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme, nitel araştırmalarda veri toplama araçlarından biri olup önceden belirlenmiş sorulara katılımcıların verdiği yanıtlardan yola çıkarak onların belirlenen konudaki bakış açılarını anlamaya çalışma sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile her iki okuldan toplam 22 öğrenci ile araştırmacı tarafından yapılmıştır. Her bir görüşme 10 ile 20 dakika arasında sürmüş, görüşme beş günlük bir süre içerisinde tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Nitel verilerin analizinde ise içerik analizden yararlanılmıştır. İçerik analizi, verilerin analizinde kuramsal anlamda açık bir dayanağın olmadığı, bu nedenle metnin içeriğinin analiz sürecinde kullanıldığı, bu doğrultuda temaların ve alt temaların oluşturulduğu nitel araştırma yöntemlerinde yaygın olarak kullanılan bir analiz yöntemidir (Neuman, 2006; Creswell, 2005). Araştırma kapsamında öğrencilerle yapılan görüşmelerin dökümleri içerik analizine tabi tutulmuş, içerik analizi sonucunda temalar elde edilmiş, elde edilen temalar ile yorumlama yapılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme verilerinin içerik analizi, ses kaydı yapılan verilerin yazılı döküm haline getirilmesi, verilerin indekslenmesi, indekslerden kategorilenecek temaların oluşturulması, temalara bağlı olarak bulguların ortaya konması şeklinde özetlenebilir. Verilerin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için farklı iki araştırmacı tarafından kodlamaların yapılarak uzlaşa sağlanması, doğrudan alıntılara yer verilmesi, araştırma sonuçlarının öğrencilere teyit ettirilmesi, öğrenci bilgilerinin gizlenmesi ve doğrudan alıntılarda sadece cinsiyet-sınıf şeklinde bilgilerinin sunulması süreçleri gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmada dijital aşırımacılık yapan ve gönüllü olarak araştırmaya katılan 22 ortaokul öğrencisinin dijital aşırımacılık yapma şekilleri ile dijital aşırımacılık yapma nedenleri araştırılmıştır. Elde edilen bulgular başlıklar şeklinde verilmiştir.

Dijital Aşırımacılık Yapan Öğrencilerin Dijital Aşırımacılık Yapma Şekilleri
Öğrencilerin ne tür dijital aşırımacılık yaptıkları yönündeki soruya verdikleri yanıtlar incelenmiş, 22 öğrencinin verdiği yanıtlardan 31'inin geçerli olduğu görülmüştür. Bu 31 yanıtta altı farklı tema elde edilmiştir (Şekil 2).

Şekil 2. Öğrencilerin Dijital Aşırımacılık Yapma Şekilleri

Ortaokul öğrencilerinin intihal yapma şekilleri sırası ile kopyala yapıştır yapma, hazır ödev kullanma, içeriği biraz değiştirerek ödevi teslim etme, internette çalışma kitabı ve testlere ait cevap anahtarları bulma, resimleri doğrudan alarak ve kaynakça göstermeksizin kullanma, arkadaşlara ödev verme veya onlardan ödev alma şeklinde sıralanmıştır. Öğrencilerin dijital aşırma yapma nedenlerine yönelik görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

“En çok kopyala yapıştır şeklinde yapıyorum. Yazıyorum çıkıyor illaki. Alıp kullanıyorum bende...” [Kopyala-yapıştır yapma] (Erkek – 6. sınıf)

“İnternette bazen benim aradığım ödevin aynısını buluyorum. Onu (ödevi) indirip kullanıyorum bende. Hazır indirip teslim ediyorum. Parayla yapan yerler bile var. Hem internette, hem de internet kafelerde...” [Hazır ödev kullanma] (Kız – 7. sınıf)

“...bulduğum ödevleri öğretmen anlamasın diye biraz değiştirerek yazarım. Bazen iki üç yerden alır onları birleştiririm...” [İçeriği değiştirerek verme] (Kız – 6. sınıf)

Dijital aşırı macılık konusunda, özellikle kopyala yapıştır ve hazır ödevler ile içeriği değiştirerek öğretmene verme şeklindeki dijital aşırı macılığın önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Dijital Aşırı macılık Yapan Öğrencilerin Dijital Aşırı macılık Yapma Nedenleri

Amaçlar doğrultusunda öğrencilere neden dijital aşırı macılık yaptıkları da sorulmuştur. 22 öğrenci bu konuda da 32 görüş bildirmiş, bu görüşler yedi temada birleştirilmiştir. Bu konuda araştırmadan elde edilen temalar Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Öğrencilerinin Dijital Aşırı macılık Yapma Nedenleri

Şekil 3’ten görüleceği üzere, öğrenciler dijital aşırı macılığı en çok zaman kazandırdığı için tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Diğer dijital aşırı macılık yapma nedenleri kolaylık sağlama, yazmaya üşenme, ödevi yanlış yapma kaygısı, kitapla ödevin yapılmasını zor bulma, bilgisayar ve internetin eğlenceli olması ve ödevi yapamama konusunda kendine güvenememe şeklinde ifade edilmiştir.

Öğrencilerin dijital aşırımacılığı yapma nedenlerine ait temaları oluşturan örnek öğrenci ifadeleri aşağıdaki şekildedir.

“Ödevi kısa zamanda yapar ve bilgisayarda oyun oynamaya başlarım. Kendim yaptığım zaman fırsat bulmuyorum. O yüzden bazı ödevlerimi hazır kullanıyorum...” [Zaman kazandırma] (Erkek – 6. sınıf)

“Daha kolay geldiği için. Ne ararsam bulabiliyorum veya (internet) kafelerde benim için ödev yapıyor. Daha kolay bence.” [Kolaylık sağlama] (Erkek – 6. sınıf)

“...yazmaya üşeniyorum. yazmayı çok sevmiyorum ve hazır yazılmış bir ödev daha hoş geliyor bana.” [Yazmaya üşenme] (Kız – 8. sınıf)

Öğrenciler dijital aşırımacılık konusunda özellikle zaman kazandırma, kolaylık sağlama, yazmaya üşenme gibi temaları ön plana çıkarmışlardır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Dijital aşırımacılık yapan ortaokul öğrencilerinden elde edilen veriler incelendiğinde öğrencilerin farklı şekillerde dijital aşırımacılık yaptıklarını ortaya koymuştur. Bu açıdan elde edilen sonuçlar farklı araştırmalar ile de benzerlik göstermektedir. Dijital aşırımacılık yapma şekilleri açısından özellikle kopyala yapıştır yapma (Austin ve Brown, 1999; Odabaşı vd., 2007; McMurtry, 2001; Ersoy ve Özden, 2011; Ma vd., 2007; Jones, 2011; Duruhan ve Çavuş, 2013; Çiftçi, 2010), hazır ödevleri kullanma (Metin, 2013; Coşkun vd., 2009; Çiftçi, 2010; Yılmaz ve Benli, 2011; Esen ve Güneş, 2012; Bal ve Doğanay, 2010), içeriği değiştirerek kendisi yapmış gibi sunma (Çiftçi, 2010; Jones, 2011), test cevaplarını internetten kullanma, arkadaşları ile ödevlerini paylaşma (Austin ve Brown, 1999; Odabaşı vd., 2007; McMurtry, 2001), kaynak göstermeksizin resimleri kullanma (Jones, 2011; Ercegovac, 2005) konusunda çok sayıda araştırma başvuru olan yöntemler olarak ifade edilmektedir.

Buna karşın, araştırmada elde edilen aşırımacılık yöntemleri Plagiarism.org (2012) ve Austin ve Brown (1999), Odabaşı, vd., (2007) ve McMurtry, (2001) tarafından ifade edilen bazı dijital aşırımacılık yöntemlerini kapsamamaktadır. Bir başka ifade ile öğrencilerin dijital aşırımacılık yöntemi tüm olasılıkları kapsamamaktadır. Bu sonuç, Austin ve Brown (1999) tarafından ifade edilen öğrencilerin aşırma yapma yönteminin öğrencinin teknolojiyi kullanma ve yaratıcılık becerisine göre değiştiğini yönündeki görüş ile açıklanabilir. Henüz ortaokul öğrencisi olan öğrencilerin teknoloji kullanım becerisi, dijital aşırımacılık yapma yöntemlerinin belirli başlıklarda yoğunlaşmasına neden olmuş olabilir.

Dijital aşırımacılık yapma nedenleri açısından incelendiğinde öğrencilerin sırası ile zaman kazandırma (Oliphant, 2002; Jones, 2011), kolaylık sağlama, yazmaya üşenme, yanlış yapma kaygısı (Ma, Wan ve Lu, 2008), kitaptan araştırmanın zor

olması (Austin ve Brown, 1999), dijital ortamların eğlenceli olması ve ödev yapma konusunda kendine güvenememe nedenleri ifade edilmiştir.

Ma, Lu, Turner ve Wan (2007) ve Avaroğulları (2012) yaptığı çalışmalarda öğrencilerin aşırma yapmalarına rağmen herhangi bir sorunla karşılaşmadıkları belirlenmiştir. Öğrenciler tarafından ifade edilmemesine karşın herhangi bir sorunla karşılaşmamış olmaları aşırı macılık yapma nedenlerinin başında gösterilebilir. Diğer yandan araştırmada özellikle zaman kazandırma en çok ifade edilen aşırma nedeni olarak dikkati çekmektedir. Uzun vd. (2007), Akdağ ve Çoklar (2009), Eret ve Gökmenoğlu (2010) ve Jones (2011)'ün yaptığı çalışmalarda da öğrencilerin ödevlerini hazırlamada en çok zorlandıkları konunun zaman yetersizliği olduğu sonucu ifade edilmektedir. Bu açıdan çok sayıda derste öğrencilere ödev veriliyor olmasının, kolaylık sağlama ve yazmaya üşenme nedenleri ile birlikte düşünüldüğünde önemli bir etken olduğu söylenebilir.

Araştırma bulguları ve alanyazın doğrultusunda bazı öneriler getirilebilir. Uzun vd. (2007) yaptıkları çalışmada öğrencilerden aşırmayı önlemeye yönelik öneri almışlardır ve bu çalışma sonucunda da öğrencileri dijital aşırma ile ilgili bilgi verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Benzer şekilde Jones (2011), Uçak ve Birinci (2008) ve Köklü (2002) yaptıkları çalışmalarda dijital aşırma veya aşırmayı engellemek için eğitim verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Diğer yandan Kütükte (2010) çalışmasında öğretmenlerin aşırmayı görmezden geldiğini, Çiftçi (2010) ise çalışmasında ailelerin öğrenci ödevleri ile ilgilenmediklerini belirtmektedir. Bu kapsamda öğretmen, aile ve öğrencilere yönelik bir eğitim verilmesi önerilebilir. Diğer bir öneri olarak ödev sayısının azaltılması önerisi getirilebilir. Ödev sayısının azaltılması ödev başına düşen zamanı arttırabileceği için ödevlerin daha verimli yapılabilmesini sağlayabilir. Uzun vd. (2007), Jones (2011), Duruhan ve Çavuş (2013), Metin (2013) ödevlerin verimli yapılabilmesi için hem öğrenciye hem de öğretmene yeterli zamanın verilmesini belirtmektedirler. Ödev sayısının azaltılmasına karşın, ödevlerin Uzun vd. (2007) önerdiği şekilde yüksek seviyeli düşünmeye ve yoruma dayalı, aşırı macılığı zorlaştıracak nitelikte verilmesi de önerisi getirilebilir.

Son olarak araştırma ortaokul öğrencileri ile sınırlıdır. Teknoloji kullanım becerisinin yaşa bağlı olarak arttığı varsayımından hareketle, farklı eğitim kademelerindeki öğrencilerin dijital aşırı macılık durumlarının incelendiği araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

Akdağ H. & Çoklar A.N. (2009). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi proje ve performans görevlerini hazırlarken yararlandıkları kaynaklar, İnternet'in Yeri Ve Karşılaştıkları Güçlükler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 1-16.

- Anells, M. (2006). Triangulation of qualitative approaches: hermeneutical phenomenology and grounded theory, *Journal of Advanced Nursing*, 56(1), 55-61.
- Arslan A. (2013). Türkçe öğretmenlerinin proje ve performans ödevleri ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(6), 11-22.
- Austin M. J. & Brown L. D. (1999). Internet plagiarism: developing strategies to curb student academic dishonesty, science direct. *The Internet and Higher Education*, 2(1), 21-33.
- Avaroğulları M. (2012). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ve öğretim elemanlarının intihal problemine yönelik tutum ve davranışları*, Unpublished doctoral dissertation, Gazi University, Institute of Educational Sciences, Ankara.
- Bal A. & Doğanay A. (2010). İlköğretim 5. sınıf matematik öğretiminde ölçme değerlendirme sürecinde yaşanan sorunların analizi, *Kuram ve Uygulama Eğitim Yönetimi*, 13(3), 373-398.
- Beasley, J.D. (2004, 27 Nisan). The impact of technology on plagiarism prevention and detection: Research process automation, a new approach for prevention. *The Plagiarism: Prevention, Practices, and Policies Conference*. Atlanta, GA, http://www.powerresearcher.com/download/plagiarism_tech_impact.pdf adresinden 18 Şubat 2014 tarihinde alınmıştır.
- Coşkun E., Gelen İ. & Kan M. O. (2009). Türkçe derslerindeki performans ödevleri konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 22-55.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational research* (2nd ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Çiftçi S. (2010). İlköğretim birinci kademe 4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin performans görevlerine ilişkin görüşleri, *İlköğretim Online*, 9(3), 934-951.
- Duruhan K. & Çavuş A. (2013). İlköğretim 7.sınıf sosyal bilgiler dersi performans görevlerinin etkililiğine ilişkin öğretmen görüşleri, *İlköğretim Online*, 12(4), 949-968.
- Ercegovac, Z. (2005, 28 Ekim). What students say they know, feel, and do about cyber-plagiarism and academic dishonesty? A case study. In *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology (ASIST)*, <http://www.asis.org/Conferences/AM05/abstracts/42.html> adresinden 18 Şubat 2014 tarihinde alınmıştır.
- Eret E. & Gökmenoğlu T. (2010). Plagiarism in higher education: A case study with prospective academicians, *Procedia Social and Behavioral Science*, 2, 3303-3307.
- Ersoy A. & Özden M. (2011). Öğretmen Adaylarının Ödevlerinde İnternette İntihal Yapmalarında Öğretim Elemanının Rolüne İlişkin Görüşleri. *Elementary Education Online*, 10(2), 608-619.
- Esen O. & Güneş G. (2012). İlköğretim matematik öğretmenlerinin proje ve performans görevlerine ilişkin görüşleri, *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 3(2), 115-130.
- Gordon, C. H., Simmons, P., & Wynn, G. (2001). Plagiarism: What it is, and how to avoid it. <http://www.zoology.ubc.ca/bpg/plagiarism.htm> adresinden 18 Eylül 2011 tarihinde alınmıştır.
- Güven S. & Demirçelik S. A. (2013). 6. 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerin Performans Ödevleri Hakkındaki Görüşleri Ve Bu Ödevi Hazırlamaya Yönelik Etik Algıları, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(13), 83-104.
- Jones D. L. R. (2011). Academic Dishonesty: Are More Students Cheating?, *Business Communication Quarterly*, 74(2), 141-150.
- Karadağ R., Yılmaz F. & Aktay S. (2006). Türkiye’de İnternet Kafeler ve İlköğretim, *inet-tr’06*, Ankara.
- Köklü N. (2002). Türkiye’de psikoloji uygulama, araştırma ve yayınlarında etik ilkeler, tartışma VIII: aşırımayı önlemek, *Türk Psikoloji Dergisi*, 17 (49), 93 – 99.

- Ma H. J., Wan G. & Lu E. Y. (2008). Digital cheating and plagiarism in schools, *Theory Into Practice*, 47(3), 197–203.
- Ma H., Lu E. Y., Turner S. & Wan G. (2007), An empirical investigation of digital cheating and plagiarism among middle school students, *American Secondary Education*, 35(2), 69-82.
- McMurtry K. (2001). E-cheating: combating a 21st century challenge, *T.H.E. Journal*, 29(4), 36-38, 40-41.
- Metin M. (2013). Öğretmenlerin performans görevlerini hazırlarken ve uygularken karşılaştığı sorunlar, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3) , 1645-1673.
- Neuman, W. L. (2006). *Basics of social research: qualitative and quantitative approaches* (2nd ed.). Allyn & Bacon, Incorporated.
- Odabaşı F., Birinci G., Kılıçer K., Şahin M.C., Akbulut Y. & Şendağ S. (2007). Bilgi iletişim teknolojileri ve internet’le kolaylaşan akademik usulsüzlük, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 504-518.
- Oliphant T. (2002). Cyber plagiarism: plagiarism in a digital world. *Felicitier*, 48(2), 78-80.
- Plagiarism.org (2012). Types of plagiarism. <http://www.plagiarism.org> adresinden 2 Ocak 2014 tarihinde alınmıştır.
- Schiller M. R. (2005). E-cheating: electronic plagiarism. *Journal Of The American Dietetic Association*, 105(7), 1058-1062.
- Smith W. S. (2008). *Plagiarism, the internet and student learning improving academic integrity* (1st ed.). New York: Routledge.
- Uçak N. Ö. & Birinci H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, 22(2), 187-204.
- Uzun E., Karakuş T., Kurşun E. & Karaaslan H. (31 Ocak- 2 Şubat 2007). Öğrenci gözüyle “aşırma” (intihal): neden ve çözüm önerileri. *Akademik Bilişim’07*, Kütahya.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

SUMMARY

Today's education systems determine information needs and aims to educate people who find and use information. For this purpose, the Turkish National Education System is made transition to a constructivist education system with the radical changes made in the 2004-2005 academic year. With this education system students are referred to be information literacy.

Digital plagiarism is known as cyber-plagiarism and electronic plagiarism in the literature. Digital plagiarism can be defined that directly copying a material from internet or electronic different sources for an academic purpose by combining of using it like you did the work himself. Digital plagiarism, all or a part of the pages downloaded from the internet is defined as presenting it as original work.

In this respect digital resources, especially web are to the fore as main reference source. However, technology and places as laptops and tablets, smart phones, expanded home connections and internet cafes caused some problems. One of these problems is digital plagiarism. In this study, digital plagiarism situations and digital plagiarism reasons of secondary students are investigated.

Design: The research that is made with the aim of determining secondary students plagiarism reasons and levels of digital plagiarism are a qualitative research and in case study pattern. Case studies are in-depth investigations of a single person, group, event or community. Case studies emphasize detailed contextual analysis of a limited number of events or conditions and their relationships.

Participant: research participants are students who are studying in two different secondary school in Konya Selçuklu district during 2013-2014 academic year. A homework was given to students about information technology lesson by researcher, the homework was examined and 68 student were determined A survey had been applied to the 68 students for conformation by researcher. 43 of the students accepted that they often plagiarized on their home works. Consent was obtained from students and their family about joining to research. Finally, 22 students that as permitted by family about joining to research had been included to research. From these participants 9 of them were female, 13 of them were male; 7 of them were sixth grade, 9 of them were seventh grade, 6 of them were eighth.

Data collection and analysis: Semi - structured interview form that was developed by the researcher was applied for detecting to digital plagiarizing reasons and situations of secondary school students. Developed semi structured interview form was applied to 22 students from both two schools by the researcher. Each interview had continued between 10 and 20 minutes, interview had been completed in 5 days. Within research, enumerations of the interviews

were made with students were subjected to content analyze at the end of the content analyse, themes were obtained and it was commented that.

In this study, digital plagiarism situations and digital plagiarism reasons of volunteer 22 secondary students who makes digital plagiarism are investigated.

Obtained findings were given in the title.

- Plagiarism situations of secondary school students were listed by copy-paste, using ready homework, hand in homework by changing content little, finding workbooks and worksheets' answer keys, using images directly without citation from internet, giving homework to friends or getting homeworks from students.
- Student reported that they prefer digital plagiarism because of time mostly. Other plagiarism reasons are for convenience, unwilling to writing, worrying about doing homework wrong finding difficult to do homework by using book, having fun by means of computer and internet, not having confidence in doing true homework.

When the data obtained from secondary school making digital plagiarism is examined, it has demonstrated that students make digital plagiarism in different ways. To this extent results that were obtained is similar to different researches. On the other hand, digital plagiarism methods that were obtained from this research do not consist of all digital plagiarism ways. This result can be explained with idea that the digital plagiarism method varies to students' using technology and creative ability.

The situation that students have not got a problem about digital plagiarism is the main reason of making digital plagiarism of them. On the other hand, in the research, especially lack of time the most mentioned digital plagiarism reason attracts attention. In the similar researches, it is expressed that the most challengeable subject of the students is lack of time.